

L A Y İ H Ə

“Dövlət qeydiyyatına alınmışdır”

Azərbaycan Respublikası Vergilər
Nazirliyi Bakı Şəhər Vergilər Departamenti
Kommersiya Hüquqi Şəxslərin Dövlət
Qeydiyyatı İdarəsi tərəfindən

Qeydiyyat № _____
“ _____ ” _____ 2010-cu il

Hüquqi Şəxslərin Dövlət Qeydiyyatı
İdarəsini rəisi vəzifəsini həyata keçirən

Rəis _____ **Nigar Alimova**

“Təsdiq edilib”

“DəmirBank” Açıq Səhmdar
Cəmiyyətinin “ _____ ” _____ 2010-cu il
tarixli, __ sayılı ümumi yığıncağının
qərarı ilə

Müşahidə Şurasının sədri

_____ **Rəhman Hacıyev**

“ _____ ” _____ 2010-cu il

DəmirBank

Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin

N İ Z A M N A M Ə S İ

(beşinci redaksiya)

Azərbaycan Respublikası

Bakı şəhəri

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bundan sonra “Bank” adlanacaq “DəmirBank” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq yaradılan müstəqil təsərrüfat subyektidir, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı tərəfindən verilmiş 23 noyabr 1992-ci il tarixli, 24 sayılı xüsusi icazə (lisenziya) əsasında fəaliyyət göstərir, həmin tarixli və eyni nömrəli Şəhadətnamə ilə Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyində dövlət qeydiyyatına alınmışdır. “DəmirBank” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti “Azərdəmiryolbank” Səhmdar Bankı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin hüquqi varisidir.

1.2. Bank idarəetməni və cari fəaliyyətini Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası, Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsi, “Banklar haqqında” Qanun, digər qanunvericilik aktları, Mərkəzi Bankın normativ xarakterli aktları və özünün Nizamnaməsi əsasında həyata keçirir.

1.3. Bankın tam adı aşağıdakı kimidir:

Azərbaycan dilində - “DəmirBank” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

İngilis dilində - Open Joint Stock Company “DemirBank”

1.4. Bankın qısaldılmış adı aşağıdakı kimidir:

Azərbaycan dilində - “DəmirBank” ASC

İngilis dilində - OJSC “DemirBank”

1.5. Bankın təşkilatı-hüquqi forması – Açıq Səhmdar Cəmiyyətidir.

1.6. Bankın hüquqi ünvanı – AZ1008, Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, Qarabağ küçəsi, 31.

1.7. Bank qeyri müəyyən müddətə yaradılır.

2. Bankın hüquqi statusu

2.1. Bank hüquqi şəxsdir, müstəqil balansla, öz firma adı və əmtəə nişanı (simvolu) təsvir olunmuş, Azərbaycan və İngilis dilində əks etdirilmiş möhürə malikdir, kommersiya prinsipləri əsasında fəaliyyət göstərir.

2.2. Bank çoxsahəli kredit və maliyyə qurumu kimi təsis edilir, Azərbaycan Respublikasının bank sisteminin tərkib hissəsini təşkil edir, bu Nizamnamə ilə nəzərdə tutulmuş, “Banklar haqqında” Qanun və digər qanunvericilik aktları ilə qadağan olunmayan kommersiya fəaliyyəti ilə məşğul olmaq hüququna malikdir.

2.3. Bank Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə və xarici dövlətlərin müvafiq qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş şərtlərə əməl etməklə Azərbaycan Respublikasında və xaricdə hüquqi şəxs statuslu tabe (törəmə) müəssisələr və eyni zamanda hüquqi şəxs olmayan filiallar, şöbələr və nümayəndəliklər yarada bilər.

2.4. Bank qanunvericiliyə uyğun olaraq törəmə banklar təsis etməklə və ya başqa bankları satın almaqla Bank holdinq şirkətinə çevrilə bilər, habelə assosiasiyalara, konsernlərə, konsorsiumlara və digər birliklərə qoşula bilər.

2.5. Bank qanunvericiliyə uyğun olaraq digər hüquqi şəxslərin təsisçisi (iştirakçısı) ola bilər.

2.6. Bank özünün təsərrüfat və digər fəaliyyət növlərini həyata keçirərkən öz təşəbbüsü ilə Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə zidd olmayan qərarlar qəbul etmək hüququna malikdir.

2.7. Bank istənilən bankda milli və xarici valyutalarda hesablar açma bilər.

2.8. Bank öz adından müqavilələr bağlayır, əmlak və şəxsi qeyri-əmlak hüquqları əldə edir və vəzifələr daşıyır, məhkəmələrdə iddiaçı və cavabdeh kimi çıxış edir. Bank hər hansı mülkə sahib ola, ondan istifadə edə və onunla əməliyyatlar apara bilər. Bank Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmuş digər əmlak və şəxsi qeyri-əmlak hüquqlarına malikdir.

2.9. Bank öz öhdəlikləri üçün ona mənsub olan bütün əmlakı ilə cavabdehdir. Bankın səhmdarları Bank öhdəlikləri üçün cavabdeh deyillər və Bankın fəaliyyəti ilə bağlı yaranan zərər üçün onlara mənsub səhmlərin dəyəri həddində risk daşıyırlar. Bank səhmdarların öhdəlikləri üzrə məsuliyyət daşıyır.

2.10. Bank, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı və dövlətin müvafiq öhdəlik götürdüyü hallar istisna olmaqla Bank dövlətin və Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının, dövlət və Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı ilə Bankın öhdəlikləri üçün məsuliyyət daşıyır. **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 2.5-ci bəndinə əsasən]**

2.11. Qanunvericiliklə müəyyən olunmuş hallar istisna olmaqla Azərbaycan Respublikasının qanunverici və icra hakimiyyəti orqanları, habelə yerli icra hakimiyyəti orqanları Bankın fəaliyyətinə müdaxilə edə bilməzlər.

2.12. Bank Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq vergiləri və digər məcburi ödənişləri ödəməlidir.

3. Bankın məqsədləri

3.1. Bankın kommersiya və digər fəaliyyəti aşağıdakı məqsədlər daşıyır:

3.1.1. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə, bu Nizamnaməyə müvafiq olaraq bank, maliyyə və sərmayə qoyuluşu sahəsində ölkədə və xaricdə xidmətlər göstərmək;

3.1.2. Bankın kommersiya fəaliyyətinin inkişafı və Bankın səhmdarlarına dividendlərin ödənilməsi üçün effektiv və səmərəli bank fəaliyyətini qurmaq, fəaliyyəti nəticəsində öz vəsaitindən və cəlb olunmuş vəsaitlərdən istifadə edərək xalis mənfəət əldə etmək;

3.1.3. Azərbaycan Respublikasında kiçik və orta sahibkarlıq fəaliyyətinin və ölkə iqtisadiyyatının digər sahələrin inkişafına yönəlmiş yerli və xarici investisiyaların, sərmayələrin və kreditlərin cəlb edilməsini təmin etmək;

3.1.4. Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinə, bu Nizamnaməyə müvafiq olaraq Bankın səhmdarları və müştərilərinin maraqlarına zidd olmayan digər maliyyə və kredit fəaliyyətini həyata keçirmək;

3.1.5. Öz vəsaitlərini, habelə Bankın müştəriləri olan hüquqi və fiziki şəxslərdən cəlb olunmuş vəsaitləri Bankın institusional inkişafına, habelə Azərbaycan Respublikasında iqtisadiyyatının və elmi-texniki tərəqqinin inkişafına yönəltmək;

3.1.6. Sosial, mədəniyyət və ekoloji sahələrin inkişafı üçün həmin sahələrin maliyyələşdirilməsi məqsədi ilə tətbiq edilən dövlət və digər proqramlarının həyata keçirilməsində iştirak etmək;

3.1.7. Azərbaycan kapitalının dünya maliyyə bazarlarına inteqrasiyasında, beynəlxalq iqtisadi və maliyyə münasibətlərində iştirak etmək.

3.2. Bank tender (müsabiqə) yolu ilə bağlanmış müqavilələr əsasında Azərbaycan Respublikasının hökuməti və / və ya yerli icra hakimiyyəti orqanlarının tapşırıqlarını yerinə yetirərək mərkəzi və yerli dövlət proqramların həyata keçirilməsi üçün dövlət büdcəsindən ayrılan vəsaitlərlə əməliyyatlar apara bilər. Müqavilələrdə tərəflərin hüquq və vəzifələri, məsuliyyətlərinin hədləri, habelə büdcə vəsaitlərinin istifadəsi ilə əlaqədar müvafiq nəzarət mexanizmlərinin şərtləri və formaları barədə müddəalar olmalıdır.

4. Bankın Nizamnamə kapitalı və digər pul ehtiyatları

4.1. Nizamnamə kapitalının nominal dəyəri 19.000.000 (on doqquz milyon) manat olmaqla səhmdarlar tərəfindən əldə edilmiş səhmlərin nominal dəyərindən təşkil olunub.

4.2. Bankın səhmlərinin hər birinin nominal dəyəri 20 qəpikdir.

4.3. Səhmlərin növü adi və imtiyazlıdır. Bankın Nizamnamə kapitalının ümumi həcmində imtiyazlı səhmlərin payı 25 (iyirmi beş) faizdən çox ola bilməz. **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 106.2-ci maddəsinə əsasən]**

4.4. Adi səhmlərin ümumi sayı 94.910.000 (doxsan dörd milyon doqquz yüz on min) ədəd, məcmu nominal dəyəri 18.982.000 (on səkkiz milyon doqquz yüz səksən iki min) manatdır. İmtiyazlı səhmlərin ümumi sayı 90.000 (doxsan min) ədəd, məcmu nominal dəyəri 18.000 (on səkkiz min) manatdır.

4.5. Bankın səhmləri qiymətli kağız olub, səhmdar cəmiyyətində üzvlüyü və sahibinin (səhmdarın) səhmdar cəmiyyəti mənfəətinin bir hissəsini dividendlər şəklində almaq, səhmdar cəmiyyəti işlərinin idarə olunmasında iştirak etmək hüququnu və cəmiyyətin ləğvindən sonra qalan əmlakın bir hissəsinə hüququnu təsdiqləyir. **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 107.1-ci maddəsinə əsasən]**

4.6. Səhmlərin ödənişləri nağd və nağdsız pul vəsaitlərinin hesabına aparılır. Bankın səhmlərinin forması sənədsiz adlıdır. Hər bir tam şəkildə ödənilmiş səhm öz sahibinə 1 (bir) səs hüququ verir. İmtiyazlı səhm səs hüququ vermir. **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 107-3.5-ci maddəsi və “Banklar haqqında” Qanunun 19.3-cü bəndinə əsasən]**

4.7. Bank səhmlərin nominal dəyərini artırmaq və ya əlavə səhmlər buraxmaq yolu ilə Nizamnamə kapitalını artırmağa bilər. Səhmdarlarının Bank tərəfindən əlavə buraxılan səhmlərin satın alınmasında üstünlük hüququ vardır. **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 104.1 və 104.2-ci maddələrinə əsasən]**

4.8. Bank səhmlərin nominal dəyərini azaltmaq yolu ilə və ya səhmlərin bir hissəsini satın alıb onların ümumi miqdarını azaltmaq yolu ilə Nizamnamə kapitalını azalda bilər. Bankın Nizamnamə kapitalının azaldılması Mərkəzi Bankın qabaqcadan yazılı icazəsi ilə həyata keçirilə bilər. Nizamnamə kapitalının azaldılması haqqında qərar qəbul edildiyi gündən 15 (on beş) təqvim günü müddətində Bank kreditrlərə bu barədə yazılı surətdə məlumat verməlidir. Bankın kreditrləri məlumatı aldıqdan sonra 30 (otuz) təqvim günü ərzində Bankın müvafiq öhdəliklərinin vaxtından əvvəl icrasını və ya onlara xitam verilməsini və çəkdikləri zərərin ödənilməsini tələb edə bilərlər. **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 105.1 və 105.2-ci maddələrinə əsasən]**

4.9. Qanunvericiliklə nəzərdə tutulan qaydada Bankın səhmləri birləşdirilə, bölünə və konvertasiya edilə bilər. **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 106.3 və 105.2-ci maddələrinə əsasən]**

4.10. Bankın pul ehtiyatları aşağıdakı əsas mənbələr hesabına formalaşır:

4.10.1. Bankın öz sərbəst vəsaitlərindən, o cümlədən xalis mənfəətindən;

4.10.2. hüquqi və fiziki şəxslərdən cəlb edilən tələbli və müddətli əmanətlərdən və digər qaytarılan vəsaitlərdən;

4.10.3. yerli və xarici banklar, kredit təşkilatları və fondlardan cəlb edilən borc vəsaitlərindən;

4.10.4. Bankın vəsaitlərinin maliyyə alətlərinə investisiyası nəticəsində əldə edilən gəlirlərdən;

4.10.5. grant və ianələrdən daxil olan vəsaitlərdən;

4.10.6. qanunvericilikdə qadağan edilməmiş digər mənbələrdən.

4.11. Bankın pul ehtiyatları aşağıdakı məqsədlərə istifadə edilə bilər:

- 4.11.1. Hüquqi və fiziki şəxslərə kreditlərin verilməsinə;
- 4.11.2. illik büdcə çərçivəsində Bankın idarə edilməsinə;
- 4.11.3. borc öhdəliklərinin ödənilməsinə;
- 4.11.4. qanunvericiliklə qadağan edilməmiş digər məqsədlərə.

4.12. Bank mənfəət əldə etmək üçün pul vəsaitlərini təminatlı və təminatsız istehlak, ipoteka kreditlərinin və mikrokreditlərin verilməsinə yönəldə, habelə vəsaitləri dövlət, mərkəzi banklar və digər təşkilatların qiymətli kağızlarında, mərkəzi və özəl banklarda depozitlərdə və digər maliyyə alətlərində yerləşdirə bilər.

5. Bankın Səhmdarları

5.1. Bankın səhmdarları Bankın bir və ya daha çox sayda səhmlərinin müvafiq qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada mülkiyyətçisi olan fiziki və (və ya) hüquqi şəxslərdir. Bankın ən azı 3 (üç) hüquqi və (və ya) fiziki şəxs olan səhmdarı olmalıdır. **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 106-1.1-ci maddəsi və “Banklar haqqında” Qanununun 19.1-ci bəndinə əsasən]**

5.2. Qanunvericiliyin tələblərinə riayət etməklə Bankın səhmdarları, o cümlədən xarici vətəndaşlar, hüquqi şəxslər və beynəlxalq təşkilatlar ola bilər. Siyasi partiyalar, ictimai birliklər, fondlar və digər qeyri-kommersiya təşkilatları, habelə xarici banklar və xarici bank holding şirkətləri də daxil olmaqla, siyahısı Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı tərəfindən müəyyənləşdirilən offşor zonalarda qeydə alınmış əcnəbilər və xarici hüquqi şəxslər Bankın səhmdarı ola bilməzlər. **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanununun 5.4 və 19.2-ci bəndlərinə əsasən]**

5.3. Bankın təsisçiləri olan səhmdarları onun sonrakı səhmdarlarına nisbətən hər hansı əlavə üstünlüklərə malik ola bilməz və ya hər hansı əlavə vəzifələr daşıya bilməzlər. **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanununun 19.4-cü bəndinə əsasən]**

5.4. Bir neçə şəxsə bir səhm mənsub olduğu halda, onlar Banka münasibətdə bir səhmdar kimi tanınırlar və öz hüquqlarını nümayəndə vasitəsilə həyata keçirə bilərlər. **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 106-1.2-ci maddəsinə əsasən]**

5.5. Bankın adi səhmlərinin sahibi olan səhmdarlarının aşağıdakı hüquqları vardır: **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 106-1.3-cü maddəsinə əsasən]**

5.5.1. Bankın idarə edilməsində qanunvericiliklə və Bankın Nizamnaməsi ilə müəyyən edilmiş qaydada iştirak etmək, onun idarəetmə və icra orqanlarına seçmək və seçilmək;

5.5.2. Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada, Bankın fəaliyyətinə dair məlumat almaq, ildə bir dəfə onun illik hesabatı və mühasibat balansı ilə tanış olmaq;

5.5.3. Bankın səhmdarlarının ümumi yığıncağının çağırılmasını tələb etmək;

5.5.4. Səhmdarların ümumi yığıncağının gündəliyinə dəyişikliklərin edilməsini tələb etmək;

5.5.5. Səhmdarların ümumi yığıncağında səsvermə hüququ ilə iştirak etmək və onun protokolunun surətini tələb etmək;

5.5.6. Bankın maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin Audit Komitəsi tapşırığı ilə Daxili Audit Departamenti tərəfindən yoxlanılmasını tələb etmək;

5.5.7. Bankın xalis mənfəətindən dividend almaq;

5.5.8. Bankın fəaliyyətinə xitam verildikdə, Bankın kreditorlarının tələbləri yerinə yetirildikdən, hesablanmış, lakin ödənilməmiş dividendlər, habelə imtiyazlı səhmlərin

ləğvetmə dəyəri ödənildikdən sonra Bankın yerdə qalan əmlakının müəyyən hissəsini almaq;

5.5.9. Qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş digər hüquqlara malik olmaq.

5.6. İmtiyazlı səhmlərin sahibləri Bankın təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrindən asılı olmayaraq, bir qayda olaraq, səhmin nominal dəyərinin sabit faizi şəklində dividend almaq, habelə Bankın ləğvindən sonra qalan əmlakın bir hissəsini almaqda digər səhmdarlara nisbətən üstünlük hüququna malikdirlər. **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 106.2 və 1077.6-cı maddələrinə əsasən]**

5.7. Aşağıdakı məsələlər üzrə qərarların qəbul edilməsində imtiyazlı səhm sahibi səs hüququ əldə edir: **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 106-1.5-ci maddəsinə əsasən]**

5.7.1. Bankın yenidən təşkil edilməsi;

5.7.2. Bankın ləğv edilməsi;

5.7.3. səhmdara məxsus olan imtiyazlı səhm növü üzrə hüquqlarını məhdudlaşdıran dəyişiklik və əlavələrin nizamnamədə edilməsi.

5.8. Bankın səhmdarlarının vəzifələri aşağıdakılardır: **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 106-1.6-cı maddəsinə əsasən]**

5.8.1. Qanuna və Nizamnaməyə əsasən bank və kommertiya sirri və ya məxfi hesab olunan məlumatları üçüncü şəxslərə açıqlamamaq;

5.8.2. Səhmdarların reyestrində ona dair daxil edilmiş məlumatların dəyişilməsi barədə reyestr saxlayıcısına və Banka on təqvim günü ərzində yazılı bildiriş vermək;

5.8.3. Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş digər vəzifələri yerinə yetirmək.

5.9. Bankın Nizamnamə kapitalında mühüm iştirak payının əldə edilməsi, belə payın müəyyən hədlərədək artırılması və ya azaldılması mövcud qanunvericiliyin tələblərinə uyğun həyata keçirilir. **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 22.1 – 22.11-ci bəndlərinə əsasən]**

6. Bankın idarə edilməsi və korporativ idarəetmə prinsipləri

6.1. Bank ali idarəetmə orqanı olan səhmdarların ümumi yığıncağı, onun idarə olunmasına və işinə nəzarəti həyata keçirən orqan olan Müşahidə Şurası, bankda audit işini təşkil edən Audit Komitəsi və məsul icra orqanı olan İdarə Heyəti tərəfindən idarə olunur. **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 23-cü bəndinə əsasən]**

6.2. Səhmdarların ümumi yığıncağı istisna olmaqla Bankın bütün idarəetmə orqanları dörd il müddətinə seçilirlər. Hər hansı idarəetmə orqanının üzvünün fəaliyyətinə vaxtından əvvəl xitam verildikdə, onun əvəzinə seçilmiş yeni üzvün səlahiyyət müddəti müvafiq idarəetmə orqanının səlahiyyət müddəti ilə məhdudlaşdırılır.

6.3. Bankın idarəetmə strukturu qanunvericiliyə uyğun qurularaq Bank tərəfindən işlək bazarların tətbiq edilməsini, Bankın idarəetmə orqanları arasında məsuliyyətlərin aydın şəkildə bölüşdürülməsini təmin edir. Bankın idarəetmə orqanları öz vəzifələrini peşəkar və obyektiv şəkildə yerinə yetirmək üçün səlahiyyətli, dürüst və müntəzəm vasitələrə malik olmalı, qərarlarını vaxtında, şəffaf və aydın şəkildə qəbul etməlidirlər.

6.4. Bankın korporativ idarəetmə strukturu səhmdarların hüquqlarının qorunması, onların hüquqlarından tam şəkildə və maneəsiz istifadə edilməsi, o cümlədən azlıq təşkil edən və əcnəbi səhmdarlara “eyni münasibət bəslənməsi” prinsipləri əsasında qurulur.

6.5. Bankın idarəetmə strukturu maraqlı tərəflərin, o cümlədən Bankın işçilərinin və onları təmsil edən qurumların qanunvericiliklə və müqavilələrlə müəyyən edilmiş hüquqlarının qorunmasını, Bankın davamlı inkişafı üçün Bankla maraqlı tərəflərin fəal əməkdaşlığını təmin edir. Maraqlı tərəflər korporativ idarəetmə prosesində iştirak etdiyi halda, onlar vaxtı-vaxtında və müntəzəm surətdə müvafiq, dolğun və etibarlı məlumat almaq imkanına malik olmalıdırlar.

6.6. Bank ona aid mühüm məlumatların, o cümlədən Bankın aktivlərinin mühüm hissəsinin satılması, maliyyə durumu, fəaliyyəti, mülkiyyəti və idarə olunması haqqında məlumatların qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş qaydada vaxtında və dəqiq açıqlanmasını təmin edir. Bu məlumatlar yüksək keyfiyyətli standartlara uyğun olaraq hazırlanmalı, onları əldə etmək üçün istifadəçilərə bərabər və sərfəli imkanlar yaradılmalıdır.

6.7. Bankın idarəetmə strukturu Bankın strateji baxımdan istiqamətləndirilməsini, Bankın idarə olunmasına effektiv nəzarəti, habelə Müşahidə Şurasının, Audit Komitəsinin və İdarə Heyətinin Bank və səhmdarlar qarşısında məsuliyyətini təmin edir. Müşahidə Şurasının, Audit Komitəsinin və İdarə Heyətinin üzvləri tam məlumatlı, vicdanlı, qayğılı və ehtiyatlı olmalı, Bankın və səhmdarların maraqlarına və yüksək etik standartlara uyğun fəaliyyət göstərməlidirlər.

7. Səhmdarların ümumi yığıncağı

7.1. Bank ali idarəetmə orqanı onun Səhmdarlarının ümumi yığıncağıdır. Səhmdarların müstəsna səlahiyyətlərinə aşağıdakılar aiddir:

7.1.1. Bankın nizamnaməsini qəbul etmək, nizamnaməyə əlavə və dəyişikliklər etmək; **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 24.1.1-ci yarım bəndinə əsasən]**

7.1.2. Bankın Müşahidə Şurasının və Audit Komitəsinin üzvlərini təyin və azad etmək, həmin idarəetmə orqanlarının əsasnaməsini təsdiq etmək, Bankın inzibatçılarının iş götürülməsi müddətlərini və şərtlərini müəyyənləşdirmək; **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 24.1.8-ci yarım bəndinə əsasən]**

7.1.3. Bankın İdarə Heyətinin üzvlərini təyin və azad etmək, İdarə Heyətinin əsasnaməsini təsdiq etmək; **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 24.1.7-ci yarım bəndinə və 24.2-ci bəndinə əsasən bu səlahiyyət qismən Müşahidə Şurasına verilə bilər, yəni bankın İdarə Heyətinin üzvləri Müşahidə Şurası tərəfindən vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edilə bilər. Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 4.8-ci bəndinə əsasən idarəetmə orqanlarının əsasnamələri Səhmdarların Ümumi Yığıncağı tərəfindən təsdiq edilir]**

7.1.4. Bankın Müşahidə Şurasının, Audit Komitəsinin və İdarə Heyətinin qəbul etdiyi qərarlara veto qoymaq;

7.1.5. Bankın Müşahidə Şurasının, Audit Komitəsinin və İdarə Heyətinin hesabatlarını dinləmək və təsdiq etmək, onların fəaliyyətinə qiymət vermək;

7.1.6. Müşahidə Şurasının üzvlərinin, Bankın inzibatçıların və işçilərin mükafatlandırılması, o cümlədən səhmlərlə mükafatlandırılması prinsiplərini, qüvvədə olan qanunvericiliyə əsasən Müşahidə Şurasının, İdarə Heyətinin, Audit Komitəsinin üzvlərinin, digər inzibatçıların və sınavi işçilərin məsuliyyətə cəlb edilməsi haqqında qərarlar qəbul etmək;

7.1.7. Müşahidə Şurası üzvlərinin səlahiyyətləri istisna olmaqla Bankın inzibatçıların Bank adından və Bank hesabına öhdəliklər qəbul etmək səlahiyyətlərini və həmin səlahiyyətlərin bankın digər əməkdaşlarına verilməsi hüququnun hədlərini müəyyənləşdirmək; **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 24.1.9-cu yarım bəndinə əsasən]**

7.1.8. “Banklar haqqında” Qanuna əsasən Bank inzibatçılarının kommersiya maraqlarını açıqlaması haqqında qaydaları və həmin qaydalara dəyişiklik və əlavələri qəbul etmək; [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 24.1.10-cu yarım bəndinə əsasən**]

7.1.9. Bankın törəmə təsərrüfat cəmiyyətlərini, habelə bank holding şirkətini yaratmaq və fəaliyyətlərinə xitam vermək, başqa bankın satın alınması, hər hansı bir təşkilatla birləşmək, yaxud birlik yaratmaq barədə qərarlar qəbul etmək; [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 24.1.9-cü yarım bəndinə əsasən**]

7.1.10. Bankın satılması, yenidən təşkili və ləğvi barəsində qərarlar qəbul etmək; [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 24.1.14-cü yarım bəndinə əsasən**]

7.1.11. Nizamnamə kapitalının artırılması və azaldılması, səhmlərin birləşdirilməsi, bölünməsi, konvertasiyası və ya geri alınması barədə qərarlar qəbul etmək, səhmlərin buraxılması müddətlərini və şərtlərini müəyyənləşdirmək, habelə konvertasiya qabiliyyəti olan borc vasitələrinin buraxılmasına, yeni səhmlərə yazılmaq hüququna malik olmaq imkanı verən və bunlar oxşar borc vasitələrinin buraxılmasına və Bankda mühüm iştirak payının əldə edilməsinə razılıq vermək; [**Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 104.1, 105.1 və 107.7-ci maddələri və “Banklar haqqında” Qanunun 24.1.12-ci yarım bəndinə əsasən**]

7.1.12. Bankın kənar auditor tərəfindən təsdiqlənmiş və Audit Komitəsi tərəfindən tövsiyə edilmiş illik maliyyə hesabatlarını təsdiq etmək, habelə xalis mənfəət hesabına ehtiyatların yaradılması, xalis mənfəətin Bankın maliyyə ili üzrə bölüşdürülməsi və dividendlərin ödənilməsi barədə qərar qəbul etmək, o cümlədən imtiyazlı səhmlər üzrə ödənilən faizləri müəyyənləşdirmək; [**Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 106-3.1, 106-3.2 və 106-3.5-ci maddələrinə və “Banklar haqqında” Qanunun 24.1.13-cü yarım bəndinə əsasən**]

7.1.13. Bankın xalis aktivlərinin dəyərinin 25 (iyirmi beş) faizindən artıq məbləğdə olan əqdlərin (xüsusi əhəmiyyətli əqdlərin) bağlanması barədə qərar qəbul etmək və bu barədə məlumat açıqlamaq; [**Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 99.3-cü maddəsinə əsasən məlumatın açıqlanması qaydası səhmdar cəmiyyətinin nizamnaməsində nəzərdə tutulmalıdır.**]

7.1.14. Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyi və bu Nizamnamə ilə səlahiyyətinə aid edilmiş digər məsələləri həll etmək;

7.2. Səhmdarların növbəti və növbədənkənar yığıncaqları keçirilə bilər. Səhmdarların hər bir ümumi yığıncağının keçirilməsi günü, yeri, vaxtı və gündəlik üzrə materiallarla tanış olma qaydası barəsində bildirişlər, habelə həmin yığıncağın gündəliyi yığıncağın keçirilməsi gününə ən azı 45 (qırx beş) təqvim günü qalmış səhmdarlara göndərilir və bu barədə kütləvi informasiya vasitələrində məlumat dərc etdirilir. Bildirişlə birlikdə göndərilən gündəliyə daxil edilməmiş məsələlər üzrə qərar qəbul olunmasına yol verilmir. Növbəti yığıncaqlar ildə bir dəfədən az olmayaraq keçirilir. Növbəti yığıncaqlar bankın hər il üçün maliyyə hesabatı tərtib edildikdən və kənar auditor yoxlamasından keçdikdən sonra ən gec 2 (iki) ay ərzində keçirilir. [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 24.5-ci bəndinə əsasən**]

7.3. Növbədənkənar yığıncaqlar səsvermə hüququ olan səhmlərin azı 5 (beş) faizinin sahibləri olan səhmdarların, Müşahidə Şurasının, Audit Komitəsinin və İdarə Heyətinin tələbi ilə çağırılı bilər. Növbədənkənar yığıncağın çağırılması tələbində gündəliyə təklif olunan məsələlər göstərməlidir. Həmin məsələlər yığıncağın gündəliyinə mütləq salınmalıdır. [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 24.5-ci bəndinə əsasən**]

7.4. Səhmdarların növbədənkənar yığıncağın çağırılması haqqında tələbin (təşəbbüsün) daxil olduğu gündən etibarən İdarə Heyəti aşağıdakıları yerinə yetirməlidir: [**Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 107-1.8-ci maddəsinə əsasən**]

7.4.1. üç iş günü müddətində səhmdarların ümumi yığıncağının vaxtını və yerini təyin edib bu barədə kütləvi informasiya vasitələrində elan verməlidir;

7.4.2. beş iş günü müddətində səhmdarların ümumi yığıncağının çağırılması barədə bildirişləri səhmdarlara göndərməlidir;

7.4.3. otuz gündən tez, qırx beş gündən gec olmayaraq səhmdarların ümumi yığıncağının keçirilməsini təmin etməlidir.

7.5. Səsvermə hüququ olan səhmdarlar, habelə Müşahidə Şurasının, Audit komitəsinin və ya İdarə Heyətinin üzvü Bankın maliyyə ili qurtardıqdan sonra ən gec 30 (otuz) təqvim günü ərzində, lakin ümumi yığıncağın keçirilməsi gününə ən azı 60 (altmış) təqvim günü qalmış Səhmdarların növbəti ümumi yığıncağının gündəliyinə hər hansı məsələnin daxil edilməsi barədə Bankın Müşahidə Şurasına rəsmi qaydada müraciət edə bilərlər. İrəli sürülən müraciət Bankın fəaliyyəti ilə bağlı olmalıdır. Müraciət Müşahidə Şurasının, Audit Komitəsinin və ya İdarə Heyətinin üzvü tərəfindən təqdim edildikdə məsələnin gündəliyə daxil edilib edilməsi barədə son qərarı Müşahidə Şurası verir. Müşahidə Şurası və Audit Komitəsi üzvlüyünə namizədləri yalnız səhmdarlar, İdarə Heyətinə isə səhmdarlar və Müşahidə Şurası irəli sürə bilərlər. Səhmdar və ya Müşahidə Şurasının, Audit Komitəsinin və ya İdarə Heyətinin üzvü müraciəti imzası qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada (notarial və sair) təsdiq edilməklə yazılı şəkildə təqdim edir.

7.6. Səhmdarların ümumi yığıncağı bütün səsvermə hüququ olan səhmlərin azı 60 faizinin sahibi olan səhmdarlar və ya onların nümayəndələri iştirak etdikdə səlahiyyətli sayılır. **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 24.3-cü bəndinə əsasən]**

7.7. Səhmdarların ümumi yığıncağında Bankın Müşahidə Şurasının sədri sədrlik edir, Şura sədri yığıncaqda iştirak etmədikdə isə həmin vəzifəni yığıncaqda iştirak edən səhmdarların sadə səs çoxluğu ilə seçilmiş Şuranın digər üzvü icra edir. Səhmdarların ümumi yığıncağı yığıncaqda iştirak edən səhmdarların sadə səs çoxluğu ilə yığıncağın katibini seçir. Yığıncağın sədri kvorum müəyyən edildikdən sonra, lakin yığıncağın gündəliyinə dair səsvermənin keçirilməsinə qədər seçilir.

7.8. Nizamnaməyə əlavə və dəyişikliklər edilməsi, Müşahidə Şurası və İdarə Heyəti üzvlərinin təyin və azad edilməsi, bankın satılması, yenidən təşkili, başqa bankın alınması və bankın fəaliyyətinə xitam verilməsi məsələləri üzrə qərarlar yığıncaqda təmsil edilən səhmdarların 75 faiz səs çoxluğu ilə qəbul olunur. Bütün digər qərarlar yığıncaqda iştirak edən səhmdarların sadə səs çoxluğu ilə qəbul olunur. **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 107-5.1-ci və “Banklar haqqında” Qanunun 24.3-cü maddələrinə əsasən]**

7.9. Səhmdarlar bankın nizamnamə kapitalındakı paylarına mütənasib səs hüququna malikdirlər. Hər bir səhmdar səhmdarların ümumi yığıncağında özünün səs hüququnu həm şəxsən, həm də səlahiyyətli nümayəndəsi vasitəsilə həyata keçirə bilər. Bu zaman səhmdarın nümayəndəsi qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada tərtib edilmiş etibarnaməyə malik olmalıdır. Etibarnamə yığıncaq başlanandanak verilir və yığıncağın protokoluna qoşulur. Səhmdarları qanuni əsasda təmsil edən şəxslər üçün ayrıca etibarnamə tələb olunmur. Həmin şəxslər bu cür səlahiyyətlərini təsdiqləyən sənəd təqdim edirlər. **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 24.4-cü bəndinə əsasən]**

7.10. Səhmdarların yığıncağında səsvermə hüququna malik olan bütün səhmdarlar təmsil olunmuşdursa, yığıncaq onun çağırılması vaxtından və üsulundan asılı olmayaraq səlahiyyətli sayılır. Səhmdarların ümumi yığıncağı gündəliyi ümumi yığıncaq başlayan zaman qəbul edir. Səsvermə hüququna malik olan səhmdarların hamısı yekdilliklə razılıq verərsə, bu yığıncaq gündəliyə daxil edilməmiş məsələləri də müzakirə edə və onlara dair qərarlar qəbul edə bilər. **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 24.6-cı bəndinə əsasən]**

7.11. Səhmdar ümumi yığıncağın gündəliyində olan məsələyə münasibətini dəqiq və şərtsiz bildirməklə (lehinə, əleyhinə, bitərəf), imzası qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada (notarial və sair) təsdiq edilməklə, yazılı sənəd (bülleten) vasitəsi ilə səsvermədə qiyabi iştirak edə bilər. **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 107-3.2-ci maddəsinə əsasən]** Qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla, sertifikatlaşdırılmış imza vasitələri ilə yaradılmış və qüvvədə olan təkmil sertifikatlı gücləndirilmiş imza əl imzası ilə bərabər hüquqi qüvvəyə malikdir. Elektron sənədin və elektron imzanın istifadə olunması qaydaları müvafiq qanunvericiliklə tənzimlənir. **[Qeyd: “Elektron imza və elektron sənəd haqqında” Qanunun 3.2-ci maddəsinə əsasən]**

7.12. Səhmdarların ümumi yığıncağının çağırılması barədə hər bildirişdə səhmdarın qiyabi səsvermə vasitəsilə yığıncağın gündəliyində olan məsələyə münasibətini bildirməsi qaydası barədə məlumat daxil edilir, habelə səsvermə bülleteni əlavə olunur. Səhmdar qiyabi səsvermə vasitəsindən istifadə etdikdə, yuxarıda göstərilən bülleten ümumi yığıncaq başladığı tarixindən ən azı 3 (üç) iş günü əvvəl, alınmasını təsdiq edən üsulla Banka daxil olmalıdır. Səhmdarın səsvermədə qiyabi iştirak etməsi barədə yığıncaqda elan edilir və bu barədə protokolda müvafiq qeyd aparılır. Qiyabi səsvermə üzrə sənədlər yığıncağın protokoluna əlavə edilir. **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 107-3.3-cü maddəsinə əsasən səhmdarların ümumi yığıncağında qiyabi səsvermənin reqlamenti cəmiyyətin nizamnaməsi ilə müəyyən edilə bilər]**

7.13. Səhm bir neçə şəxsin ümumi birgə mülkiyyətində olduğu halda, ümumi yığıncaqda səsvermə səlahiyyətləri onun mülkiyyətçilərinin birinə və ya onların ümumi nümayəndələrinə qanunvericilikdə müəyyən olunmuş qaydada həvalə edilir. **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 107-3.4-cü maddəsinə əsasən]**

7.14. Səhmdarların ümumi yığıncağında səsvermə səhmdarların Bankın Nizamnamə kapitalındakı paylarına mütənasiblik prinsipi əsasında həyata keçirilir. **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 24.4-cü bəndinə əsasən; lakin Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 107-3.5-ci maddəsinə müvafiq olaraq səhmdarların ümumi yığıncağında səsvermənin “bir səsli səhm – bir səsdir” prinsipi əsasında həyata keçirilməsi qeyd edilir]**

7.15. Səhmdarların ümumi yığıncağında gündəliyə daxil edilən məsələlərlə əlaqədar səsvermə və ya qiyabi səsvermə bülleten vasitəsilə həyata keçirilir. Hər bir səsvermə bülleteni Bank müəyyən etdiyi qaydada bir-bir və ardıcıl olaraq nömrələnməlidir və onun doldurulması qaydası haqqında səhmdarlara izahat verilməlidir. Nömrə səsvermə bülleteninə kəsilən küncündə yerləşdirilir.

7.16. Səsvermə bülletenində aşağıdakı məlumatlar göstərilir:

7.16.1. Bankın tam firma adı və yerləşdiyi ünvan;

7.16.2. Səhmdarların ümumi yığıncağının keçirildiyi tarixi, yeri və vaxtı;

7.16.3. Səhmdarların ümumi yığıncağının gündəliyi;

7.16.4. Qiyabi səsvermə hüququndan istifadə etmək üçün bülletenin hansı poçt ünvanına göndərilməsi barədə qeyd;

7.16.5. Səsvermə bülletenin müddəti;

7.16.6. Səhmdarın adı, soyadı, atasının adı, səhmdar hüquqi şəxs olduqda isə onun firma adı;

7.16.7. Bankın nizamnamə kapitalında səhmdarın səsli səhmlərinin ümumi sayı;

7.16.8. Hər bir məsələ ilə bağlı münasibətin bildirilməsi (lehinə, əleyhinə, bitərəf);

7.16.9. Bülletenə səhmdarın və ya onun səlahiyyətli nümayəndəsinin imza etməsi barədə göstəriş və imza yeri.

7.17. Səhmdarların ümumi yığıncağının gündəliyinə Müşahidə Şurası, İdarə Heyəti və ya Audit Komitəsi üzvlüyünə namizədlərin təyin edilməsi barədə məsələ daxil edildikdə, səsvermə bülletenində namizədlərin soyadları əlifba sırası ilə yerləşdirilir. Səsvermə bülletenində namizədlərin soyadı, adı və atasının adı, təxəllüsü, doğum tarixi, yaşayış yeri, əsas iş və ya xidmət yeri, bu işə olmadıqda fəaliyyət növü, habelə qeydə alınmış namizədi kimin irəli sürdüyü barədə məlumat göstərilməlidir. Bülletendə namizədin soyadından sağda boş kvadratlar (lehinə, əleyhinə, bitərəf) yerləşdirilir. Səhmdar bülletendə səs verəcəyi namizədlərin soyadından sağdakı kvadratlarda müvafiq üzvlərin sayına bərabər və ya bu saydan az sayda işarə qoyur. İşarə qoyulmuş kvadratların sayı müvafiq idarəetmə orqanının üzvlərinin sayından çoxdursa və ya boş kvadratlarda heç bir işarə qoyulmamışdırsa, səhmdarın səsi etibarsız sayılır.

7.18. Qanunvericiliyə uyğun qərarların qəbul edilməsində imtiyazlı səhm sahibləri səs hüququ əldə etdikdə, onlara bu Nizamnamənin 7.16-cı bəndində göstərilən qaydada çap olunan bülleten formaları göndərilir. Bülletendə əlavə olaraq imtiyazlı səhm sahibinin Bankın nizamnamə kapitalında imtiyazlı səhmlərinin ümumi sayı və məcmu nominal dəyəri göstərilir.

7.19. Səhmdarların ümumi yığıncağı tərəfindən qəbul edilmiş qərarlar və səsvermənin nəticələri ümumi yığıncaqda və ya ümumi yığıncaq bitdikdən sonra 15 (on beş) təqvim günündən gec olmayaraq səhmdarlara elan edilməlidir. Səhmdarların ümumi yığıncağının qərarından səhmdar məhkəməyə şikayət edə bilər. **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 107-5.3 və 105.5.4-cü maddələrinə əsasən, habelə beynəlxalq təcrübədən istifadə olunub]**

7.20. Səhmdarların ümumi yığıncağı bitdikdən sonra 3 (üç) iş günündən gec olmayaraq iki nüsxədə yığıncağın protokolu tərtib olunur, sədrlik edən şəxs və katib tərəfindən imzalanır və möhürlənir. **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 107-6.1-ci maddəsinə əsasən]**

7.21. Səhmdarların ümumi yığıncağının protokolunda aşağıdakılar göstərilir: **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 107-6.2-ci maddəsinə əsasən]**

7.21.1. ümumi yığıncağın keçirilmə vaxtı və yeri;

7.21.2. ümumi yığıncağın gündəliyi;

7.21.3. ümumi yığıncağın iştirakçılarının səsli səhmlərinin sayı;

7.21.4. iştirak edən səsvermə hüququna malik olan səhmdarların sayı;

7.21.5. çıxışların xülasəsi;

7.21.6. səsə qoyulan hər bir məsələ üzrə səsvermənin nəticələri;

7.21.7. ümumi yığıncaq tərəfindən qəbul edilmiş qərarın dəqiq və səlis ifadə olunmuş mətni;

7.22. Səhmdarın tələbi ilə protokolun surəti ona təqdim edilməlidir. **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 107-6.3-cü maddəsinə əsasən]**

8. Hesablama Komissiyası

8.1. Səhmdarların ümumi yığıncağında səsvermənin nəticələrinin müəyyən edilməsi üçün sayı 3 (üç) nəfərdən az olmayan Hesablama Komissiyası yaradılır. Komissiyaya Müşahidə Şurasının üzvləri, Audit Komitəsinin üzvləri, İdarə Heyətinin üzvləri və həmin

vəzifələrə seçilməyə namizədlər daxil edilməməlidir. **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 107-4.1-ci maddəsinə əsasən]**

8.2. Hesablama Komissiyası aşağıdakı vəzifələri yerinə yetirir: **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 107-4.2-ci maddəsinə əsasən Hesablama Komissiyasının yaradılması qaydası cəmiyyətin nizamnaməsi ilə müəyyən edilir]**

8.2.1. səhmdarların, onların nümayəndələrinin, habelə yığıncaqda iştirak edən digər şəxslərin qeydiyyatını aparır;

8.2.2. yığıncaqda iştirak edən şəxslərin səlahiyyətlərini nəzərdən keçirir;

8.2.3. səhmdarların ümumi yığıncaqda kvorumun olub olmamasını müəyyən edir;

8.2.4. səhmdarlar və ya onların səlahiyyətli nümayəndələri tərəfindən hüquqlarının həyata keçirilməsi zamanı yaranan sorğuları cavablandırır;

8.2.5. yığıncaqın iştirakçılarna səsverməyə qoyulan məsələlər üzrə səsvermə qaydası barədə məsləhətlər verir;

8.2.6. yığıncaqda səsvermə qaydasına riayət edilməsini təmin edir;

8.2.7. yığıncaqda iştirak edən səhmdarlar tərəfindən səsvermə bülletenlərinin itirilməsi və ya körlənməsi halları baş verdikdə yeni bülletenlərin onlara paylanılmasını təmin edir;

8.2.8. səsvermə bülletenlərini yığır, səsə qoyulan hər məsələ üzrə səsləri hesablayır və səsvermənin nəticələrini yekunlaşdırır;

8.2.9. səsvermənin nəticəsini əks etdirən protokolun tərtib edilməsini təmin edir;

8.2.10. səsvermənin nəticələrinin səhmdarlara çatdırılmasını təmin edir;

8.2.11. bu Nizamnamə ilə müəyyən olunan digər vəzifələri yerinə yetirir.

8.3. Hesablama Komissiyasının üzvlüyünə hər hansı şəxsin namizədliyini səsvermə hüququ olan səhmdarlar öz qərarı ilə irəli sürə bilər. Namizədliyin irəli sürülməsi barədə təklif Səhmdarların ümumi yığıncaqda irəli sürülməlidir. Hesablama Komissiyasına namizədliyin irəli sürülməsi barədə təklifdə namizədin soyadı, adı, atasının adı, namizədliyi irəli sürmüş səhmdarın soyadı, adı, atasının adı, səhmdar hüquqi şəxs olduqda isə onun firma adı göstərməlidir.

8.4. Hesablama Komissiyasının sədri və üzvləri Səhmdarların ümumi yığıncağının ümumi yığıncaqda iştirak edən və təmsil olunan səhmdarlar tərəfindən sadə səs çoxluğu ilə seçilir. Hesablama Komissiyasının üzvünün səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi Səhmdarların ümumi yığıncağının qərarı ilə həyata keçirilə bilər.

8.5. Hesablama Komissiyası səsvermənin nəticəsini əks etdirən protokolu Səhmdarların ümumi yığıncağı bitdikdən sonra 3 (üç) iş günündən gec olmayaraq üç nüsxədə tərtib edir. Hesablama Komissiyasının protokollarının iki nüsxəsi ümumi yığıncaqın protokoluna əlavə olunur, protokolun bir nüsxəsi isə, səsvermə bülletenləri əlavə olunaraq, bağlanmış və möhürlənmiş qovluqda Bankın arxivinə təhvil verilir. **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 107-4.3-cü maddəsinə əsasən]**

9. Müşahidə Şurası

9.1. Bankın idarə olunmasına və işinə nəzarəti həyata keçirən orqan Müşahidə Şurasıdır. Müşahidə Şurasının səlahiyyətlərinə aşağıdakılar aiddir:

9.1.1. Bankın siyasətinin və fəaliyyətinin əsas istiqamətlərini müəyyən etmək, Bankın idarə edilməsinə və fəaliyyətinə nəzarəti həyata keçirmək, o cümlədən bankın İdarə Heyətindən hesabat almaq; **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 24.6-cı və Mərkəzi**

Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 4.8-cu bəndlərinə əsasən]

9.1.2. Bankın fəaliyyətinin kompleks və ya ayrı-ayrı sahələrinin yoxlanması barədə qərar qəbul etmək; **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 25.1.11-ci yarım bəndinə əsasən]**

9.1.3. Müşahidə Şurası, Audit Komitəsi və İdarə Heyətinin üzvlərinin təyin və azad edilməsi, habelə Bankın inzibatçılarının işə götürülməsi müddətlərinin və şərtlərinin müəyyənləşdirilməsi üzrə Səhmdarların ümumi yığıncağına təkliflər vermək; **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 24.2-ci bəndinə əsasən bu səlahiyyət qismən Müşahidə Şurasına verilə bilər, yəni bankın İdarə Heyətinin üzvləri Müşahidə Şurası tərəfindən vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edilə bilər. Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 4.8-ci bəndinə əsasən idarəetmə orqanlarının əsasnamələri Səhmdarların Ümumi Yığıncağı tərəfindən təsdiq edilir]**

9.1.4. Banka ümumi rəhbərlik etmək, onun təşkilatı strukturunu təsdiq edərək Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankına təqdim etmək; **[Qeyd: Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 4.3 və 4.5-ci bəndlərinə əsasən]**

9.1.5. Bankın inkişaf strategiyasını müəyyənləşdirmək və ona əhəmiyyətli genişlənmə, azaltma ya ayrı bir dəyişiklik etməklə bərabər bankın Strateji baxışını və Missiya Hesabatını, Strateji planını (Biznes planını), onlara əlavələr də dəyişiklikləri təsdiq etmək; **[Qeyd: Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 3.6-cı bəndində göstərilən məlumatlar]**

9.1.6. Bankın Strateji baxışını və Missiya hesabatını baxılmaq üçün Səhmdarların ümumi yığıncağına təqdim etmək, Bankın dəyərini artıran onun bazar mövqeyi və hədəflənən rolu barədə rəsmi açıqlama vermək; **[Qeyd: Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 3.3 və 3.4-cü bəndlərinə əsasən]**

9.1.7. Strateji hədəflərin icrası barədə İdarə Heyətinin illik hesabatını və hesabat ilinin maliyyə nəticələrini müfəssəl müzakirə edərək müzakirələrin nəticələrini Səhmdarların ümumi yığıncağına təqdim etmək; **[Qeyd: Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 3.9-cu bəndinə əsasən]**

9.1.8. Bankın büdcəsini qəbul və təsdiq etməklə bərabər, ümitsiz borcların təyin edilmə və ehtiyat yaratma meyarlarını qəbul və təsdiq etmək; **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 24.1.6-cı yarım bəndinə əsasən]**

9.1.9. Bank fəaliyyəti ilə əlaqədar müxtəlif risklərin səmərəli idarə edilməsi məqsədi ilə yaradılmış daxili komitələrin əsasnamələrini təsdiq etmək və onlara dəyişikliklər etmək; **[Qeyd: Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 4.10-cu bəndinə əsasən]**

9.1.10. Bankda hər bir fəaliyyət üzrə əməliyyatların həyata keçirilməsi və risklərin idarə edilməsi ilə bağlı İdarə Heyəti tərəfindən tərtib olunmuş daxili qaydaları və prosedurları qəbul etmək; **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 24.1.2-ci, 25.1.8-ci yarım bəndlərinə və Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 4.11-ci bəndinə əsasən]**

9.1.11. Bankın filial, şöbə və nümayəndəliklərini yaratmaq, onların fəaliyyətlərinə xitam vermək, əsasnamələrini təsdiq etmək; **[Qeyd: Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 4.10-cu bəndinə əsasən]**

9.1.12. İdarə Heyətinin sədrinin müavinlərini vəzifəyə təyin etmək və vəzifədən azad etmək;

- 9.1.13. Bankın departament, habelə törəmə təsərrüfat cəmiyyətlərinin rəhbər işçilərinin vəzifəyə təyin edilməsinə, yerdəyişməsinə və vəzifədən azad olunmasına razılıq vermək;
- 9.1.14. Bankın filial, şöbə (departament və filialların tərkibində olan şöbələr istisna olmaqla) və nümayəndəliklərin rəhbər vəzifələrinə təyin edilən namizədlərə razılıq vermək;
- 9.1.15. Bankın reqlamentini qəbul etmək və reqlamentə əlavə və dəyişikliklər etmək; **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 24.1.2-ci yarım bəndinə əsasən]**
- 9.1.16. Bankın faiz dərəcələri, aktivlərin yerləşdirilməsi və kateqoriyaları barəsində siyasətini, habelə bankın ümumi maliyyə, uçot, inzibati və kadr siyasətini müəyyənləşdirmək; **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 24.1.3-cü yarım bəndinə əsasən]**
- 9.1.17. digər hüquqi şəxslərin kapitalında, birgə müəssisələrdə, hər hansı bir şəxslə şəriklik yaxud mənfəətin bölüşdürülməsi barədə razılaşmada yaxud adi fəaliyyətdən kənar hər hansı müqavilədə Bankın iştirakı barədə qərarlar qəbul etmək; **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 24.1.4-cü yarım bəndinə əsasən]**
- 9.1.18. növbəti və tələb olunduğu hallarda növbədən kənar auditin keçirilməsi barədə qərar qəbul etmək və bu məqsədlə kənar auditoru təyin etmək; **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 24.1.5-ci yarım bəndinə əsasən]**
- 9.1.19. Kənar və daxili auditorların, habelə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının yoxlamalarının nəticələrini nəzərdən keçirmək və bu yoxlamaların yekunlarına dair tədbirlər görmək; **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 25.1.12-ci yarım bəndinə əsasən]**
- 9.1.20. Səhmdarların ümumi yığıncağının hər bir iclasını bildirişlər göndərmək yolu ilə çağırmaq və səhmdarların, habelə Audit Komitəsinin və İdarə Heyətinin tələbi ilə və onların gündəliyi üzrə keçirilən növbədən kənar iclaslar istisna olmaqla, hər bir iclasın gündəliyini qəbul etmək; **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 25.1.3-cü yarım bəndinə əsasən]**
- 9.1.21. Bank tərəfindən qüvvədə olan qanunvericiliyin pozulması faktını müəyyən etdikdə bu pozuntu barəsində səhmdarların ümumi yığıncağını, Audit Komitəsinin və İdarə Heyətini xəbərdar etmək, Mərkəzi Banka isə bank qanunvericiliyinin pozulması faktları barədə bildiriş göndərmək; **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 25.1.4-cü yarım bəndinə əsasən]**
- 9.1.22. Qanunvericiliyə uyğun qaydada İdarə Heyəti üzvlərini vəzifədən kənarlaşdırmaq, səhmdarların ümumi yığıncağında təsdiq edilənədək onları müvəqqəti olaraq “Banklar haqqında” Qanunun 10-cu maddəsinin tələblərinə cavab verən başqa şəxslərlə əvəz etmək; **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 25.1.5-ci yarım bəndinə əsasən]**
- 9.1.23. Bank ilə İdarə Heyətinin bir və ya bir neçə üzvü arasında mənafeələr toqquşması olduğu hallarda bankı idarə və təmsil etmək. Bu halla bağlı səlahiyyəti icra etməzdən əvvəl Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankına əsasları göstərməklə yazılı bildiriş göndərir və Səhmdarların ümumi yığıncağının növbədən kənar iclasını çağırır. Mərkəzi Bank Müşahidə Şurasının qərarına dair öz münasibətini bildirə bilər; **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 25.1.6-cı yarım bəndinə əsasən]**
- 9.1.24. Bankın etibarlı və prudensial idarə olunmasını təmin etmək üçün zəruri olan qaydaları və daxili əsasnamələri qəbul etmək, habelə cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı daxili nəzarət sistemini hazırlamaq və tətbiq etmək; **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 25.1.7-ci yarım bəndinə əsasən]**

9.1.25. Bankın kapital ehtiyatları yaradılması haqqında qərar qəbul etmək; [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 25.1.8-ci yarım bəndinə əsasən**]

9.1.26. Səhmdarların ümumi yığıncağı və İdarə Heyəti üçün tövsiyələr vermək; [**Qeyd: “Banklar haqqında Qanunun 25.1.2-ci yarım bəndinə əsasən**]

9.1.27. Nizamnaməyə əlavə və dəyişikliklərin edilməsi, Nizamnamə kapitalının artırılması və azaldılması, səhmlərin birləşdirilməsi, bölünməsi, konvertasiyası və ya geri alınması, dividendlərin ödənilməsi və ya mənfəətin digər bölüşdürülməsi, konvertasiya qabiliyyəti olan borc vasitələrinin buraxılması, yeni səhmlərə yazılmaq hüququna malik olmaq imkanı verən və bunlara oxşar borc vasitələrinin buraxılmasına dair qərarlar qəbul etmək üçün Səhmdarların ümumi yığıncağına təkliflər vermək; [**Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 104.1, 105.1 və 106-3.5-ci maddələrinə əsasən**]

9.1.28. Bankın Nizamnamə kapitalının 50 (əlli) faizindən, habelə təsir altına düşmək təhlükəsi olan Bankın məcmu kapitalının 10 (on) faizindən və ya Müşahidə Şurasının qərarına əsasən digər məbləğdən artıq məbləğdə bank adından müvafiq əqdlərin bağlanmasına və xərclərin edilməsinə, o cümlədən böyük kreditlərə və borclara, əsas vəsaitlərin əldə edilməsinə, lizinə, dəyişdirilməsinə, verilməsinə, girov qoyulmasına, yerləşdirilməsinə, və ya yerləşdirilməsi adi biznes fəaliyyətindən kənar olmaq halları daxil olmaqla biznes məqsədi üçün hər bir əmlak əldə edilməsinə və ya satılmasına dair qərarlar qəbul etmək; [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 25.1.9-cü bəndinə əsasən**]

9.1.29. Banka aidiyyəti şəxslər və aidiyyəti şəxs adından hərəkət edən şəxslər ilə əqdlərin bağlanmasını təsdiq etmək; [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 25.1.10-cü bəndinə əsasən**]

9.2. Nizamnamənin 9.1.22, 9.1.23 və 9.1.25-ci maddələrinə əsasən qəbul edilmiş qərarlar Səhmdarların ümumi yığıncağının növbəti iclasının gündəliyinə daxil edilməli və müzakirə olunmalıdır.

9.3. Müşahidə Şurası 3 (üç) nəfərdən az və 7 (yeddi) nəfərdən çox olmamaqla, tək sayda üzvlərdən ibarətdir. Şuranın üzvləri bankın səhmdarlarının ümumi yığıncağı tərəfindən “Banklar haqqında” Qanunun müvafiq tələblərinə cavab verən səhmdarlardan və/və ya kənar şəxslərdən 4 il müddətinə seçilən fiziki şəxslərdir. Şuranın üzvləri növbəti müddətlərə yenidən seçilə bilərlər. Səhmdarların ümumi yığıncağı Müşahidə Şurasının üzvləri sırasından Müşahidə Şurasının sədrini təyin edir. [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 25.2-ci bəndinə əsasən**]

9.4. Müşahidə Şurasının sədri Müşahidə Şurasının fəaliyyətinin idarə olunmasına başçılıq edir və Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinə müvafiq olaraq bu vəzifələri yerinə yetirmək üçün bütün səlahiyyətlərə malikdir. Sədr öz vəzifələrini qanunvericiliyin, bu Nizamnamənin müddəalarına müvafiq olaraq qurur. Müşahidə Şurasının sədrinin səlahiyyətləri Müşahidə Şurası haqqında əsasnamədə müəyyən edilir.

9.5. Müşahidə Şurasının tərkibi nəzərdə tutulmuş sayın yarısına qədər azaldıqda, 30 (otuz) təqvim günü ərzində Səhmdarların növbədən kənar ümumi yığıncağı çağırılaraq, Müşahidə Şurasına yeni üzvlər seçilməlidir. [**Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 107-7.3-cü maddəsinə əsasən**]

9.6. Müşahidə Şurası üzvlərinin muzu bankın bölüşdürülməmiş mənfəətinin faizi şəklində və ya əmək haqqı formasında səhmdarların ümumi yığıncağında təyin edilə bilər. [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 25.2-ci bəndinə əsasən**]

9.7. Müşahidə Şurası onun iclasında üzvlərinin yarısından çoxu iştirak etdikdə səlahiyyətlidir. Müşahidə Şurasının növbəti iclasları ən azı üç ayda bir dəfə keçirilir. [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 25.4 və 25.5-ci maddələrinə əsasən**]

Növbədənənar iclaslar səhmdarların, Şuranın sədri və üzvləri, Audit Komitəsinin və İdarə Heyətinin təşəbbüsü, habelə Bank nəzarəti orqanı müraciəti ilə çağırılır. Növbədənənar iclasın keçirilməsinə dair hər hansı tələb yazılı formada irəli sürülməlidir.

9.8. Bu Nizamnamənin 9.1.3, 9.1.5, 9.1.8, 9.1.18, 9.1.27, 9.1.28 və 9.1.29-cu bəndlərində nəzərdə tutulmuş məsələlərə dair qərarlar Müşahidə Şurasının iclaslarında Bankın səhmdarları olan Avropa və Yenidənqurma və İnkişaf Bankının (AYİB) və Hollandiyanın Maliyyə İnkişaf Kompaniyasının (FMO) hər birinin bir nümayəndəsi iştirak etdikdə qəbul edilə bilər.

9.9. Müşahidə Şurasının qərarları iclasda iştirak edən üzvlərinin sadə səs çoxluğu ilə qəbul edilir. Müşahidə Şurasının hər bir üzvü bir səs hüququna malikdir. Üzvlərin səsvermə zamanı bitərəf qalmasına icazə verilmir. Səslər bərabər olduqda Müşahidə Şurası sədrinin səsi həlledici sayılır. **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 25.6-cı bəndinə əsasən]**

9.10. Müşahidə Şurasının iclası çağırıldıqda, iclasın yerini, vaxtını, iştirakçılarını, gündəliyini, çıxışların xülasəsini, səsvermənin nəticələrini və qərarlarını əks etdirən protokol tərtib edilir. Həmin protokol Müşahidə Şurasının sədri və katib tərəfindən imzalanır. **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 107-9.3-cü maddəsinə əsasən]**

9.11. Müşahidə Şurasının iclasların keçirilməsi qaydası Müşahidə Şurası haqqında əsasnamədə müəyyən edilir.

10. İdarə Heyəti

10.1. Bankın İdarə Heyəti onun məsul icra orqanıdır və Bankın idarə olunması və fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün məsuliyyət daşıyır. İdarə Heyətinin səlahiyyətlərinə aşağıdakılar aiddir:

10.1.1. Müşahidə Şurası tərəfindən təsdiq edilən Strateji planın (Biznes planın) həyata keçirilməsi üçün Strateji Planlaşdırma Qrupu yaradaraq onun cari fəaliyyətinə rəhbərlik etmək;

10.1.2. Strateji Planın (Biznes planın) müvəffəqiyyətlə həyata keçirilməsi üçün peşəkar mütəxəssisləri Banka cəlb etmək;

10.1.3. Səhmdarların Ümumi Yığıncağı, Müşahidə Şurası və Audit Komitəsinin səlahiyyətlərinə aid vəzifələr üzrə, habelə digər məsələlər ilə əlaqədar idarəetmə orqanlarına təkliflər vermək;

10.1.4. Müşahidə Şurasının razılığını aldıqdan sonra Bankın departament və törəmə təsərrüfat cəmiyyətlərinin rəhbər işçilərinin vəzifəyə təyin edilməsi, yerdəyişməsi və vəzifədən azad edilməsi barədə qərarlar qəbul etmək;

10.1.5. Müşahidə Şurasının razılığını aldıqdan sonra Bankın filial, şöbə (departament və filialların tərkibində olan şöbələr istisna olmaqla) və nümayəndəliklərin rəhbər vəzifələrinə namizədlərin təyin edilməsi barədə qərarlar qəbul etmək;

10.1.6. Bu Nizamnamə ilə ona verilmiş səlahiyyətlər daxilində bankdaxili qayda, təlimat və prosedurları tərtib etmək;

10.1.7. İdarəetmə orqanları, daxili komitələr, habelə Bankın filial, şöbə və nümayəndəlikləri istisna olmaqla digər struktur bölmələrinin əsasnamələrini təsdiq etmək; **[Qeyd: Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 4.10-cü bəndinə əsasən]**

10.1.8. Səlahiyyətləri çərçivəsində işçilərin seçilməsi, onların ixtisaslarının artırılması, əmək müqavilələri ilə bağlı məsələlər ilə əlaqədar qərarlar qəbul etmək, habelə Bankın təşkilatı strukturuna və büdcəsinə uyğun olaraq ştat cədvəlini tərtib və təsdiq etmək;

10.1.9. Bankın struktur bölmələrinin fəaliyyətinin idarə olunmasını təmin etmək, struktur bölmələri tərəfindən hazırlanan hesabatları qəbul edərək onları qiymətləndirmək, tələb olunduqda Müşahidə Şurasının cari iclasında müzakirə üçün təqdim etmək;

10.1.10. Bank əməliyyatlarının aparılmasına dair məsələlərə baxılması, banklararası müqavilələrin bağlanması, mühasibat, hesabat məsələləri və digər daxili məsələlər üzrə nəzarəti təmin etmək;

10.1.11. Qanunvericiliyə və Nizamnaməyə uyğun olaraq Bankın əmlakı barədə sərəncam vermək, onun vəsaitlərini yönəltmək hüququndan istifadə etmək;

10.1.12. Bank xidmətlərini təkmilləşdirilmək üçün yeni xidmət növlərini və bank məhsullarını tətbiq etmək;

10.1.13. İllik büdcədə nəzərdə tutulan vəsait çərçivəsində xeyriyyəçilik, habelə ictimai, sosial və ekoloji proqramların tətbiqi məqsədlərinə vəsait xərclənməsi barədə qərarlar qəbul etmək.

10.2. İdarə Heyəti müəyyən edilmiş səlahiyyətlərdən başqa korporativ idarəetmə standartlarına əsasən aşağıdakı vəzifələri yerinə yetirir:

10.2.1. Müşahidə Şurasının tapşırığı ilə Bankın Strateji baxışı ilə Missiya Hesabatının layihələrini hazırlayaraq Müşahidə Şurasına təqdim etmək; [**Qeyd: Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 3.2-ci bəndinə əsasən**]

10.2.2. Strateji baxış və Missiya Hesabatı Müşahidə Şurası tərəfindən təsdiq edildikdən sonra Strateji planı (Biznes planı) hazırlayaraq təsdiq üçün Müşahidə Şurasına təqdim etmək; [**Qeyd: Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 3.6-cı bəndinə əsasən**]

10.2.3. Bankın illik büdcəsinin və maliyyə planının layihələrini hazırlayaraq təsdiq üçün Müşahidə Şurasına təqdim etmək;

10.2.4. Ona həvalə olunmuş hüquqlar çərçivəsində funksiya və məsuliyyətin bölüşdürülməsini, idarəetmə hesabatlıq sisteminin təşkilini və Bankın səmərəli idarə edilməsini təmin edən təşkilatı strukturu tətbiq etmək və fəaliyyətini dəstəkləmək, təşkilatı strukturu təsdiq üçün Müşahidə Şurasına təqdim etmək; [**Qeyd: Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 4.3 və 8.3-cü bəndlərinə əsasən**]

10.2.5. Bankın etibarlı və prudensial idarə olunmasını təmin etmək üçün zəruri olan qaydaları (siyasətləri) və daxili əsasnamələri tərtib edərək onları təsdiq üçün Müşahidə Şurasına təqdim etmək; [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 25.1.7-ci yarım bəndinə əsasən**]

10.2.6. Bank fəaliyyəti ilə əlaqədar müxtəlif risklərin səmərəli idarə edilməsi məqsədi ilə yaradılmış daxili komitələrin, habelə Bankın filial, şöbə (departament və filialların tərkibində olan şöbələr istisna olmaqla) və nümayəndəliklərinin əsasnamələrini tərtib edərək onları təsdiq üçün Müşahidə Şurasına təqdim etmək; [**Qeyd: Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 4.10-cu bəndinə əsasən**]

10.2.7. Bankda hər bir fəaliyyət üzrə əməliyyatların həyata keçirilməsi və risklərin idarə edilməsini təmin etmək üçün daxili qayda və prosedurları tərtib edərək onları təsdiq üçün

Müşahidə Şurasına təqdim etmək; [**Qeyd: Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 4.11-ci bəndinə əsasən**]

10.2.8. Strateji Planın icrasını təmin etmək, rübdə ən azı bir dəfə Strateji plan (Biznes plan) əsasında illik büdcə və maliyyə planlarının icrası istiqamətində Bankın fəaliyyətini təhlil edərək Müşahidə Şurasına hesabat vermək; [**Qeyd: Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 3.8-ci bəndinə əsasən**]

10.2.9. Strateji hədəflərin icrası barədə Müşahidə Şurasına illik hesabat vermək; [**Qeyd: Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 3.9-cu bəndinə əsasən**]

10.2.10. Bankın cari idarə olunması və öz cari fəaliyyəti ilə əlaqədar rübdə ən azı bir dəfə Müşahidə Şurasına hesabat vermək; [**Qeyd: Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 8.1-ci bəndinə əsasən**]

10.2.11. Müşahidə Şurasının hər bir rüblük iclasında əsas risk sahələri olan kredit riski, bazar riski (faiz riski, xarici valyuta riski, səhm və əmtəə riski), likvidlik riski, əməliyyat riski və mövcud olan digər risklər haqqında hesabat vermək; [**Qeyd: Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 13.1-ci bəndinə əsasən**]

10.2.12. Bankın maliyyə nəzarəti sisteminin maliyyə idarəetməsini və hesabatlıq tələblərinə uyğun olmasını, illik büdcənin yerinə yetirilməsini təmin etmək, Bankın qarşılıqlı və proqnozlaşdırdığı risklərin idarə edilməsi üçün zəruri olan prosedurları tətbiq etmək; [**Qeyd: Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 8.3-cü bəndinə əsasən**]

10.2.13. Uzunmüddətli fəaliyyət nəticələrinə əsaslanan və korporativ məqsədlərə nail olmasına yönəldilmiş işçilərin əmək haqlarının verilməsini və mükafatlandırma sisteminin yaradılmasını, işçilərinin davranış qaydalarını müəyyən edən “Etik davranış məəcəlləsi”nin hazırlanmasını və tətbiqini təmin etmək; [**Qeyd: Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 15.1. və 15.2-ci bəndlərinə əsasən**]

10.3. İdarə Heyəti 3 (üç) nəfərdən az və 7 (yeddi) nəfərdən çox olmamaqla, tək sayda üzvlərdən ibarətdir. İdarə Heyətinin üzvləri bank Səhmdarlarının Ümumi Yığıncağı tərəfindən dörd il müddətinə təyin edirlər. Onlar növbəti müddətlərə yenidən seçilə bilərlər. Səhmdarların ümumi yığıncağı İdarə Heyətinin üzvlərindən birini İdarə Heyətinin sədri təyin edir. [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 26.2-ci bəndinə əsasən**]

10.4. İdarə Heyətinin Sədri İdarə Heyətinin fəaliyyətinin idarə olunmasına rəhbərlik edir və Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinə müvafiq olaraq bu vəzifələri yerinə yetirmək üçün bütün səlahiyyətlərə malikdir. Sədr öz vəzifələrini qanunvericilik, bu Nizamnamənin müddəalarına müvafiq olaraq qurur. İdarə Heyətinin üzvləri Bankın cari fəaliyyətinin müəyyən sahələrinə rəhbərlik edirlər. İdarə Heyəti sədrinin və İdarə Heyəti sədr müavinlərinin səlahiyyətləri İdarə Heyəti haqqında əsasnamədə müəyyən edilir. [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 26.2-ci bəndinə əsasən**]

10.5. “Banklar haqqında” Qanunun müvafiq tələblərinə uyğun gəlməyən fiziki şəxs, habelə Bankın səhmlərinin 20 (iyirmi) faizinə və ya daha çoxuna malik olan səhmdar Bankın İdarə Heyətinin üzvü ola bilməz və səhmdarların ümumi yığıncağının qərarı ilə İdarə Heyətinin üzvü vəzifəsindən azad edilməlidir. [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 26.3-cü bəndinə əsasən**]

10.6. Hər hansı bir əqdin bağlanması nəticəsində İdarə Heyətinin üzvünün şəxsi marağı ilə Bankın mənafeyi ziddiyyət təşkil etdikdə o, bu barədə Müşahidə Şurasına məlumat verməlidir. Həmin əqdin bağlanması yalnız Müşahidə Şurasının müvafiq qərarı əsasında

həyata keçirilə bilər. **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 107-10.5-ci maddəsinə əsasən]**

10.7. İdarə Heyətinin üzvlərinin eyni zamanda digər təşkilatlarda vəzifə tutmasına, qanunvericiliyə zidd olmadıqda, Səhmdarların ümumi yığıncağının və ya Müşahidə Şurasının razılığı ilə yol verilir. **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 107-10.4-cü maddəsinə əsasən]**

10.8. İdarə Heyəti onun iclasında üzvlərinin yarısından çoxu iştirak etdikdə səlahiyyətlidir. **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 26.4-cü bəndinə əsasən]** İdarə Heyətinin növbəti iclasları ayda bir dəfədən az olmayaraq, növbədənkenar iclasları isə səhmdarların, Müşahidə Şurasının, Audit Komitəsinin, İdarə Heyətinin sədri və üzvlərinin, struktur bölmələrinin rəhbərlərinin təşəbbüsü, habelə Bank nəzarəti orqanı müraciəti ilə çağırılır.

10.9. İdarə Heyəti bu Nizamnamə ilə müəyyən olunmuş, habelə səhmdarların ona vermiş olduqları səlahiyyətlər daxilində, Bankın fəaliyyəti ilə bağlı bütün məsələlər barədə qərarlar qəbul edir.

10.10. İdarə Heyətinin sədri İdarə Heyətinin və digər idarəetmə orqanlarının qərarlarını və öz səlahiyyətlərini həyata keçirmək məqsədilə Bankın bütün işçiləri üçün məcburi olan əmr və sərəncamlar verir. İdarə Heyətinin üzvlərinə Bankın cari fəaliyyətinin müəyyən sahələri üzrə müvafiq sərəncamlar vermək hüququ verilə bilər. İdarə Heyətinin qərarı və əmr və ya sərəncam arasında ziddiyyət yarandıqda, İdarə Heyətinin qərarı əsas götürülür.

10.11. İdarə Heyətinin qərarları iclasda iştirak edən üzvlərinin sadə səs çoxluğu ilə qəbul edilir. İdarə Heyətinin hər bir üzvü bir səs hüququna malikdir. Üzvlərin səsvermə zamanı bitərəf qalmasına icazə verilmir. Səslər bərabər olduqda İdarə Heyətinin sədrinin səsi həlledici sayılır. **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 26.5-ci bəndinə əsasən]**

10.12. İdarə Heyətinin iclası çağırıldıqda, iclasın yerini, vaxtını, iştirakçılarını, gündəliyini, çıxışların xülasəsini, səsvermənin nəticələrini və qərarlarını əks etdirən protokol tərtib edilir. Həmin protokol İdarə Heyətinin sədri və katib tərəfindən imzalanır.

10.13. İdarə Heyətinin iclasların keçirilməsi qaydası İdarə Heyəti haqqında Əsasnamədə müəyyən edilir.

11. Audit Komitəsi və daxili audit

11.1. Bankda Audit Komitəsi və Daxili audit departamenti fəaliyyət göstərir. Daxili audit Bankın bütün fəaliyyət sahələrini əhatə edir. **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 27.1-ci bəndinə və Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 9.2-ci bəndinə əsasən]**

11.2. Komitənin səlahiyyətlərinə aşağıdakılar aiddir:

11.2.1. Bankın audit siyasətini və strategiyasını müəyyən etmək, həyata keçirilməsini təmin etmək; **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 27.2.1-ci yarım bəndinə və “Daxili Audit haqqında” Qanunun 3.1.4-cü yarım bəndinə əsasən]**

11.2.2. Daxili audit planlarını təsdiq etmək və audit bölməsinin fəaliyyətinə nəzarəti həyata keçirmək; **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 27.2.2-ci yarım bəndinə və “Daxili Audit haqqında” Qanunun 3.1.3-cü yarım bəndinə əsasən]**

11.2.3. Daxili audit bölməsinin əsasnaməsini təsdiq etmək; **[Qeyd: “Daxili Audit haqqında” Qanunun 3.1.2-ci yarım bəndinə və Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 4.10 və 9.3.1-ci bəndlərinə əsasən]**

11.2.4. Kənar auditin təyin edilməsi ilə əlaqədar Bankın səlahiyyətli idarəetmə orqanlarına təkliflər vermək; [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 27.2.3-cü yarım bəndinə əsasən**]

11.2.5. Kənar auditlə birgə işi təşkil etmək, auditin nəticə və tövsiyələrinin həyata keçirilməsinə yardım etmək; [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 27.2.4-cü bəndinə əsasən**]

11.2.6. Bankın idarəetmə orqanları ilə kənar auditorlar, habelə nəzarət orqanları arasında əlaqələr qurmaq; [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 27.2.5-ci bəndinə əsasən**]

11.2.7. Daxili nəzarət sistemlərinin təkmilləşdirilməsinə dair Səhmdarların Ümumi Yığıncağına və Müşahidə Şurasına təkliflər vermək; [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 27.2.6-cı bəndinə əsasən**]

11.2.8. Daxili audit bölməsinin rəhbərinin və işçilərinin işdən azad olması və ya dəyişdirilməsi barədə Müşahidə Şurası qarşısında məsələ qaldırmaq;

11.2.9. Bank qanunvericiliyi, Bankın nizamnaməsi və Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının normativ sənədlərinin tələblərinin yerinə yetirilməsinə nəzarət etmək, Bankın illik hesabatına rəy vermək;

11.2.10. Səhmdarların Ümumi Yığıncağı, Müşahidə Şurası və İdarə Heyəti tərəfindən qəbul edilən bütün qərarlarla, habelə bankdaxili təlimat, qayda və prosedurlarla ətraflı tanış olmaq;

11.2.11. İdarə Heyətindən Komitənin öz funksiyalarını həyata keçirmək üçün zəruri olan məlumatları əldə etmək, Bankın fəaliyyətinə və əməkdaşlara aid olan hər hansı məlumatlar üzrə sorğu vermək;

11.2.12. Bankın struktur bölmələri üzrə xüsusi audit yoxlamaların keçirilməsini sifariş vermək;

11.2.13. Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının normativ xarakterli aktları ilə nəzərdə tutulmuş digər səlahiyyətləri həyata keçirmək. [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 27.2.7-ci yarım bəndinə əsasən**]

11.3. Audit Komitəsi müəyyən edilmiş səlahiyyətlərdən başqa korporativ idarəetmə standartlarına əsasən aşağıdakı vəzifələri yerinə yetirir:

11.3.1. Bankın inzibati, əməliyyat, uçot siyasəti və prosedurları üçün müvafiq daxili nəzarət mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi barədə təkliflər vermək [**Qeyd: Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 9.3.2-ci yarım bəndinə əsasən**]

11.3.2. Əməliyyatlarla bağlı vəzifələrin və məsuliyyətin bölüşdürülməsi və əməliyyatlar üzrə ikili nəzarət mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi barədə Səhmdarların Ümumi Yığıncağına və Müşahidə Şurasına təkliflər vermək; [**Qeyd: Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 9.3.3-cü yarım bəndinə əsasən**]

11.3.3. Daxili Audit departamentinin büdcəsi, daxili auditorların vəzifədə irəliləyişi, işdən kənarlaşdırılması və ya azad olunması, mükafatlandırılması barədə bankın Müşahidə Şurasına təkliflər vermək; [**Qeyd: Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 9.3.4-cü yarım bəndinə əsasən**]

11.3.4. Bankdaxili nəzarət üzrə vəziyyətin Bankın reqlamentinə, fəaliyyətin isə Strateji plana (Biznes plana) uyğunluğunun yoxlanılmasına dair audit hesabatlarını, habelə auditin müstəqilliyini və onun nəticəsinin əsaslandırılmasını qiymətləndirmək və təsdiq etmək; [**Qeyd: Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 9.3.5-ci yarım bəndinə əsasən**]

11.3.5. Daxili audit yoxlamasının nəticələrini, habelə rəy, təklif və tövsiyələrini Müşahidə Şurasına təqdim etmək və birgə təhlil etmək, aşkar edilmiş səhvlərin, nöqsanların, uyğunsuzluqların və pozuntuların aradan qaldırılması üçün Müşahidə Şurasına təkliflər vermək; **[Qeyd: Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 9.3.6-cı yarım bəndinə əsasən]**

11.3.6. Kənar auditin gedişi zamanı Bankın fəaliyyətinə aid mühüm məlumatları kənar auditə təqdim olunmasını təmin etmək; **[Qeyd: Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 9.3.7-ci yarım bəndinə əsasən]**

11.3.7. Kənar auditorun audit zamanı aşkar olunan mühüm faktlar və hadisələr haqqında məlumatın dərhal ona verməsini tələb etmək; **[Qeyd: Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 9.3.8-ci yarım bəndlərinə əsasən]**

11.3.8. Bankın daxili nəzarətinə və maliyyə vəziyyətinə dair mühüm məlumatları əks etdirən kənar auditorun hesabatının İdarə Heyətinə təqdim edilməsini təmin etmək; **[Qeyd: Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 9.3.9 yarım bəndlərinə əsasən]**

11.3.9. Kənar auditor, İdarə Heyəti və digər inzibatçılarla birlikdə hesabatı müzakirə və təhlil etmək, çatışmazlıqların və pozuntuların aradan qaldırılması üçün tədbirlər planlarının hazırlanması üzrə təkliflər vermək; **[Qeyd: Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 9.3.10-cü yarım bəndlərinə əsasən]**

11.3.10. Zərurət yarandıqda mühüm məsələlərin müzakirə edilməsi məqsədi ilə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının, Bankın digər idarəetmə orqanlarının və kənar auditorun iştirakı ilə görüşlərin keçirilməsini təşkil etmək. **[Qeyd: Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 9.3.11-ci yarım bəndinə əsasən]**

11.4. Bankın Audit Komitəsi 3 (üç) nəfərdən az və 7 (yeddi) nəfərdən çox olmamaqla, tək sayda üzvlərdən ibarətdir. Komitənin üzvləri Səhmdarların ümumi yığıncağı tərəfindən 4 (dörd) il müddətinə fiziki şəxslərdən təyin edilir. Komitənin üzvləri növbəti müddətə yenidən seçilə bilərlər. Səhmdarların ümumi yığıncağı Komitənin üzvlərindən birini Komitənin sədri təyin edir. **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 27.3-cü bəndinə əsasən]**

11.5. Audit Komitəsinin üzvlərinin əmək haqqı formasında muzu Səhmdarların ümumi yığıncağı tərəfindən təyin edilir. **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 27.3-cü bəndinə əsasən]**

11.6. “Banklar haqqında” Qanunun tələblərinə uyğun gəlməyən şəxslər Bankın Audit Komitəsinin üzvü ola bilməz və Səhmdarların ümumi yığıncağının qərarı ilə Audit Komitəsinin üzvləri vəzifəsindən azad edilməlidirlər. **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 27.4-cü bəndinə əsasən]**

11.7. Audit Komitəsi onun iclasında üzvlərinin yarısından çoxu iştirak etdikdə səlahiyyətlidir. **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 27.5-ci bəndinə əsasən]**

11.8. Audit Komitəsinin qərarları yığıncaqda iştirak edən üzvlərinin sadə səs çoxluğu ilə qəbul edilir. Hər bir üzv bir səs hüququna malikdir, üzvlərin səsvermə zamanı bitərəf qalmasına icazə verilmir. Səslər bərabər olduqda Audit Komitəsi sədrinin səsi həlledici sayılır. **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 27.6-cü bəndinə əsasən]**

11.9. Audit Komitəsinin iclası çağırıldıqda, iclasın yerini, vaxtını, iştirakçılarını, gündəliyini, çıxışların xülasəsini, səsvermənin nəticələrini və qərarlarını əks etdirən

protokol tərtib edilir. Həmin protokol Audit Komitəsinin sədri və katib tərəfindən imzalanır.

11.10. Audit Komitəsinin iclasların keçirilməsi qaydası Audit Komitəsi haqqında əsasnamədə müəyyən edilir.

11.11. Daxili audit departamenti Audit Komitəsinin nəzarəti altında fəaliyyət göstərir və Bankın İdarə Heyəti ilə qarşılıqlı surətdə bankda daxili nəzarət və risklərin idarə edilməsi sistemlərinin fəaliyyətinin səmərəliliyinə fasiləsiz nəzarəti həyata keçirir. [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 27.7-ci bəndinə əsasən**]

11.12. Daxili audit bölməsinin əməkdaşı İdarə Heyətinin üzvü ola bilməz. [**Qeyd: Mərkəzi Bankın “Banklarda korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 9.4-cü bəndinə əsasən**]

11.13. Daxili audit departamentinin rəhbəri və əməkdaşları Audit Komitəsinin təqdimatı ilə Bankın Müşahidə Şurası tərəfindən vəzifəyə təyin edilir və vəzifədən azad olunur. [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 27.8-ci bəndinə əsasən**]

12. Kommersiya maraqlarının və digər məlumatların açıqlanması

12.1. Səhmdarların ümumi yığıncağı Bankın xalis aktivlərinin dəyərinin 25 (iyirmi beş) faizindən artıq məbləğdə olan əqdlərin bağlanması barədə qərar qəbul etdikdə bu barədə qərar qəbul edildiyi gündən 5 (beş) iş günü ərzində İdarə Heyəti kütləvi informasiya vasitələrində və Bankın internet sahifəsində məlumat dərc edilir. [**Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 99.3-cü maddəsinə əsasən məlumatın açıqlanması qaydası səhmdar cəmiyyətinin nizamnaməsində nəzərdə tutulmalıdır.**]

12.2. Müşahidə Şurasının, Audit Komitəsinin və İdarə Heyətinin hər bir üzvü özünün və ailə üzvlərinin birbaşa və ya dolayısı ilə malik ola bildiyi mühüm kommersiya maraqlarını bankın İdarə Heyəti və Müşahidə Şurası qarşısında açıqlayır. Belə məlumatlar həmin şəxslər bankın idarəetmə orqanlarının üzvü seçildikdə və sonrakı dövrlərdə bankın daxili qaydalarına müvafiq olaraq açıqlanır. [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 28.1-ci bəndinə əsasən**]

12.3. Müşahidə Şurasının, Audit Komitəsinin, İdarə Heyətinin və bankın hər hansı digər komitəsinin və ya işçi qrupunun üzvlərindən birinin, habelə daxili audit bölməsinin əməkdaşlarının marağı ilə bağlı məsələ müzakirəyə çıxarıldıqda həmin üzv öz marağı barəsində müzakirə başlanmadan əvvəl məlumat verməli, müzakirədə və qərarın qəbulunda iştirak etməməli, onun iştirakı isə yetərsayın müəyyən edilməsi zamanı nəzərə alınmamalıdır. [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 28.2-ci bəndinə əsasən**]

12.4. Bankın Müşahidə Şurasının, Audit Komitəsinin və İdarə Heyətinin üzvləri mülkiyyətlərində olan qiymətli kağızlarla, o cümlədən bankın səhmləri ilə əqd bağlayarkən məlumatı kütləvi informasiya vasitələrinə açıqlamalıdır. [**Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 107-10.6 və 107-10.6-cı maddələri və “Banklar haqqında” Qanunun 28.3-cü bəndinə əsasən**]

12.5. Bank maliyyə ilinin qurtarmasından ən geci 5 (beş) ay müddətində Bankın kənar auditor tərəfindən təsdiqlənmiş konsolidasiya əsasında hazırlanmış maliyyə hesabatını auditor rəyi ilə birlikdə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankına, Bankın səhmdarlarına, habelə müştərilərin tələbi ilə onlara təqdim etməlidir. Bankın açıqlanan maliyyə hesabatları İdarə Heyətinin sədri və baş mühasib (mühasibat xidmətinin rəhbəri) tərəfindən imzalanmalıdır. Bankın İdarə Heyəti illik maliyyə hesabatlarını kütləvi informasiya vasitələrində və Bankın internet sahifəsində dərc etdirir. [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 45.1, 45.2 və 45.3-cü və Mərkəzi Bankın “Banklarda**

korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi” Qaydalarının 12.2, 12.4 və 12.5-ci bəndlərinə əsasən]

12.6. Bank qanunvericilikdə tələb olunan digər məlumatları kütləvi informasiya vasitələrində açıqlayır və Bankın internet sahifəsində dərc edir.

13. Müşahidə Şurasının, Audit Komitəsinin və İdarə Heyətinin üzvlərinin məsuliyyəti

13.1. Bankın Müşahidə Şurasının, Audit Komitəsinin və İdarə Heyətinin üzvləri bu Nizamnamə ilə müəyyən edilmiş vəzifələrini yerinə yetirdikdə, hər hansı hərəkəti və ya hərəkətsizliyi nəticəsində yaranmış zərər (kommersiya riskləri) üçün məsuliyyət daşımır, bu şərtlə ki, həmin hərəkətin və ya hərəkətsizliyin qanunsuz və ya vicdansız olduğu sübut edilməsin. Banka və səhmdarlara ziyan Müşahidə Şurasının, Audit Komitəsinin və ya İdarə Heyətinin iclasında qəbul edilmiş qərar nəticəsində dəydikdə, həmin iclasda iştirak etməyən və ya qərarın əleyhinə səs verən Müşahidə Şurasının, Audit Komitəsinin və ya İdarə Heyətinin üzvü vurulan ziyana görə məsuliyyət daşımır.

13.2. Birlikdə mülki hüquq pozuntusu törətmiş Müşahidə Şurasının, Audit Komitəsinin və / və ya İdarə Heyətinin bir necə üzvü vurulmuş zərər üçün Bank və səhmdarlar qarşısında bərabər hissədə birgə məsuliyyət daşıyırlar.

13.3. Səhmdarların ümumi yığıncağı və ya səsvermə hüququ olan səhmdarlar Nizamnamənin 13.1-ci bəndində göstərilmiş şəxslərə qarşı məhkəməyə şikayət edə bilər. Səhmdarların ümumi yığıncağı məhkəmə proseslərində iştirak etmək üçün nümayəndəni təyin edir.

14. Bankın mənfəəti və dividendlər

14.1. Bankın xalis mənfəəti vergilər və digər məcburi ödənişlər ödənildikdən sonra yaranır və qanunvericiliklə və bu Nizamnamə ilə müəyyən edilən məqsədlərə yönəldilə bilər. **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 106-3.1-ci maddəsinə əsasən]**

14.2. Bank dövrüyyədə olan səhmlər üzrə illik dividendlər ödəyir. Səhmdarların ümumi yığıncağının qərarı ilə Bank tərəfindən rübün və ya yarımilin nəticələrinə görə aralıq (rüblik, yarımillik) dividendlər də ödənilə bilər. Bankın dividendlərin ödənilməsi barədə öhdəlikləri onların ödənilməsi haqqında qərarın qəbul edildiyi gündən etibarən yaranır. **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 106-3.2-ci maddəsinə əsasən]**

14.3. Adi səhm üzrə dividend Bankın xalis mənfəətinin səhmdarlara hər bir adi səhm üzrə hesablanmış ödənişlər şəklində bölüşdürülmüş hissəsidir. **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 106-3.3-cü maddəsinə əsasən]**

14.4. İmtiyazlı səhm üzrə dividend Bankın təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrindən asılı olmayaraq, imtiyazlı səhm sahibinə, bir qayda olaraq, səhmin nominal dəyərinin sabit faizi şəklində ödənilən vəsaitdir. Həmin vəsaitin ödənilməsinə təmin etmək üçün Bank öz vəsaitləri hesabına xüsusi fondlar yarada bilər. **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 106-3.4-cü maddəsinə əsasən]**

14.5. Bank adi səhmlər üzrə dividendlərin hesablanması (bölüşdürülməsini) imtiyazlı səhmlər üzrə dividendlərin hesablanmasından (bölüşdürülməsindən) sonra həyata keçirir. **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 106-3.6-cı maddəsinə əsasən]**

14.6. Dividentlərin hesablanmasında (bölüşdürülməsində) ilk növbəlilik hüququnu verən imtiyazlı səhmlər üzrə dividendlər digər imtiyazlı səhmlər üzrə dividendlərdən əvvəl

bölüşdürülür. **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 106-3.7-ci maddəsinə əsasən]**

14.7. Dividentlər hesablanarkən səhmlərin hər bir növü və nominalı üzrə hər səhmə düşən məbləğ eyni olmalıdır. **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 106-3.8-ci maddəsinə əsasən]**

14.8. Dividentlər imtiyazlı səhmlər də daxil olmaqla Bankın səhmləri üzrə dividendlərin audit tərəfindən Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına uyğun təsdiq olunmuş illik maliyyə hesabatında tanınmış xalis mənfəətdən çox olmamaq şərti ilə ödənilir. Əgər Bankın xalis aktivlərinin dəyəri onun Nizamnamə kapitalının miqdarından azdırsa və ya dividendlərin ödənilməsi nəticəsində az olacaqsa, Bank dividendləri elan edə və ödəyə bilməz. **[Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 106-3.9-cu maddəsinə əsasən]**

15. Bankın fəaliyyətinin növləri

15.1. Bank aşağıdakı fəaliyyət növləri ilə məşğul ola bilər: **[Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 32.1-ci bəndinə əsasən]**

15.1.1. tələbli və müddətli depozitlərin (əmanətlərin) və digər qaytarılan vəsaitlərin cəlb edilməsi;

15.1.2. kreditlərin (təminatlı və/və ya təminatsız) verilməsi, o cümlədən istehlak və ipoteka kreditləşdirilməsi, rəqres hüququ ilə və ya belə hüquq olmadan faktoring, forfeyting, lizing xidmətləri və digər kreditləşdirmə növləri;

15.1.3. fiziki və hüquqi şəxslərin hesablarının, o cümlədən bankların müxbir hesablarının açılması və aparılması;

15.1.4. kliring, hesablaşma-kassa xidmətləri, pul vəsaitinin, qiymətli kağızların və ödəniş vasitələrinin köçürülməsi üzrə xidmətlər göstərilməsi;

15.1.5. ödəniş vasitələrinin (o cümlədən kredit və debet kartları, yol çekləri və bank köçürmə vekselləri) buraxılması;

15.1.6. öz hesabına və ya müştərilərin hesabına maliyyə vasitələrinin (o cümlədən çeklərin, köçürmə veksellərinin, borc öhdəliklərinin və depozit sertifikatlarının), xarici valyutanın, qiymətli metalların və qiymətli daşların, valyuta və faiz vasitələrinin, səhmlərin və digər qiymətli kağızların, habelə forvard kontraktlarının, svoplara dair sazişlərin, fyuçerslərin, opsiyonların və valyutalara, səhmlərə, istiqrazlara, qiymətli metallara və ya faiz dərəcələrinə aid digər törəmə vasitələrin satın alınması və satılması;

15.1.7. qiymətli metalların əmanətə cəlb edilməsi və yerləşdirilməsi;

15.1.8. öhdəliklərin icrasına təminatların, o cümlədən qarantiyaların verilməsi və öz hesabına və ya müştərilərin hesabına akkreditivlərin açılması;

15.1.9. qiymətli kağızlar bazarında peşəkar fəaliyyət;

15.1.10. maliyyə müşaviri, maliyyə agenti və ya məsləhətçisi xidmətlərinin göstərilməsi;

15.1.11. kreditlərə və kredit qabiliyyətinin yoxlanılmasına dair informasiya verilməsi və xidmətlər göstərilməsi;

15.1.12. sənədləri və qiymətliləri, o cümlədən pul vəsaitlərini saxlanca qəbul etmək (xüsusi otaqlarda və ya seyf qutularında saxlamaq);

15.1.13. qiymətlilərin, o cümlədən banknotların və sikkələrin inkassasiya edilməsi və göndərilməsi (bunun üçün Bank qanunvericiliyə uyğun qaydada odlu silahla, zirehli nəqliyyat və digər xüsusi vasitələrlə təchiz olunmuş inkassasiya xidməti yarada bilər).

15.2. “Banklar haqqında” Qanunla qadağan olunan fəaliyyət növləri istisna olmaqla, Bank digər qanunlarla nəzərdə tutulmuş fəaliyyət növlərini də həyata keçirə bilər. [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 32.2-ci bəndinə əsasən**]

15.3. Hər hansı fəaliyyət növü üçün qanunvericiliyə əsasən əlavə olaraq xüsusi razılıq (lisenziya) tələb edildikdə bank yalnız müvafiq xüsusi razılıq (lisenziya) aldıqdan sonra onları həyata keçirə bilərlər. [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 32.3-cü bəndinə əsasən**]

16. Kredit təşkilatları və müştərilər ilə münasibətlər

16.1. Bank Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunvericiliyi, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankın normativ aktları və göstərişləri ilə müəyyən edilmiş qaydada digər banklarla hər növ qarşılıqlı əməliyyatlar apara və bir-birində müxbir, depozit və digər hesablar açma bilər. [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 35.1-ci bəndinə əsasən**]

16.2. Bank digər banklarla əməkdaşlıq haqqında, pul vəsaitinin və qiymətli kağızların köçürülməsi, klirinq və hesablaşma mexanizmlərindən istifadə edilməsi, qiymətli kağızların depozitə qəbul olunması və digər ümumi bank xidmətlərinin göstərilməsi, üzvlərinin mənafeələrinə kömək üçün qeyri-kommersiya birliklərinin və assosiasiyalarının yaradılması, habelə bank işinin inkişafını və saxlanmasını dəstəkləyən və ya bank fəaliyyətinə münasibətdə yardımçı olan başqa fəaliyyətin həyata keçirilməsi haqqında uzunmüddətli sazişlər bağlaya bilər. Həmin sazişlərin surətləri 7 (yeddi) gün müddətində Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankına təqdim olunur. [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 35.2-ci bəndinə əsasən**]

16.3. Bankın digər yerli banklarla, o cümlədən xarici bankların yerli filial və nümayəndəlikləri arasında yaranmış mübahisələri Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada Azərbaycan Respublikası məhkəmələri tərəfindən həll edilir. [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 35.5-ci bəndinə əsasən**]

16.4. Bank ilə müştərilər arasında münasibətlər müqavilə xarakteri daşıyır. Müqavilələrdə və qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla, hər hansı tərəf həmin müqavilələrin şərtlərini birtərəfli qaydada dəyişdirə bilməz. [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 36.1-ci bəndinə əsasən**]

16.5. Bank yerləşdiyi binada yazılı formada depozitlərin (əmanətlərin) qəbul edilməsi, kreditlərin verilməsi, digər fəaliyyət növlərinin aparılması və xidmətlərin göstərilməsi şərtləri və qaydaları haqqında müştərilərinə məlumat verir. [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 36.4-cü bəndinə əsasən**]

16.6. Bank müştərinin öz pul vəsaitindən istifadə istiqamətini müəyyənləşdirə və nəzarətdə saxlaya bilməz, müştərinin öz pul vəsaitinin barəsində özü istədiyi kimi sərəncam vermək hüququ üzərində qanunvericilikdə və ya müqavilələrdə nəzərdə tutulmayan digər məhdudiyyətlər qoya bilməz. [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 36.5-ci bəndinə əsasən**]

16.7. Bank müştərilərlə bağladığı müqavilədə xidmət şərtlərini, o cümlədən faiz dərəcələrini, komisiyon haqlarını və göstərilən bank xidmətləri üçün digər ödənişləri, habelə bank tərəfindən verilmiş kreditlərin ödənişi şərtlərini və qaydalarını müəyyən etməkdə sərbəstdir. Kredit üzrə faizlər bankla müştəri arasında bağlanmış müqavilə şərtlərinə uyğun hesablanır və ödənilir. Faiz dərəcələri və bank qarşısında borca görə verilməli olan digər ödənişlər yalnız borcun olduğu günlər üçün borc qalığı məbləğinə hesablanır. [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 36.6-cı bəndinə əsasən**]

16.8. Bankın yerli müştərilərlə bütün mübahisələri Azərbaycan Respublikasının məhkəmələrində həll edilir. [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 36.7-ci bəndinə əsasən**]

17. Bank sirri

17.1. Bank Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə müvafiq olaraq bank hesabının, hesab üzrə əməliyyatlar və qalıqların, habelə müştəri haqqında məlumatların, o cümlədən müştərinin adı, ünvanı, rəhbərləri haqqında məlumatların sirtinə təminat verir. Müştərilərin bank saxlancında əmlakının mövcudluğu, bu cür əmlakın sahibləri, xarakteri və dəyəri haqqında məlumatların sirtinə də bank təminat verir. [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 41.1-ci bəndinə əsasən**]

17.2. Bankların mövcud və keçmiş inzibatçıları və digər əməkdaşları, habelə bankın səhmdarları bankın idarəedilməsi və ya xidməti səlahiyyətlərinin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar onlara məlum olan bank sirtini təşkil edən məlumatların qeyri-qanuni açılmasına görə Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada mülki, inzibati və cinayət məsuliyyəti daşıyırlar. [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 41.5-ci bəndinə əsasən**]

17.3. Bank sirri təşkil edən məlumatlar yalnız müştərilərin özlərinə və nümayəndələrinə verilə bilər. Dövlət orqanlarına və onların vəzifəli şəxslərinə bu cür məlumatlar Azərbaycan Respublikası Qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmuş hallarda və qaydada verilə bilər. [**Qeyd: “Banklar haqqında” Qanunun 41.2-ci bəndinə əsasən**]

18. Bankın yenidən təşkili və ləğvi

18.1. Bankın yenidən təşkili (birləşməsi, qoşulması, bölünməsi, ayrılması və ya çevrilməsi) və ləğvi Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində, “Banklar haqqında” Qanunda və digər qanunvericilik aktlarında müəyyən edilmiş könüllü və ya məcburi qaydada həyata keçirilir.

19. Yekun müddəalar

19.1. Bankın fəaliyyəti ilə əlaqədar olan, lakin bu Nizamnamə ilə tənzimlənməyən məsələlər Səhmdarların ümumi yığıncağının qəbul etdiyi qərarları və Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə tənzimlənir.

19.2. Bu Nizamnamənin hər hansı müddəası etibarsız və ya hüquqi qüvvədən düşmüş hesab edilərsə, Nizamnamənin qalan hissəsinin etibarlılığı və hüquqi qüvvəsi dəyişilməz qalır.

19.3. Gələcəkdə bu Nizamnamənin hər hansı bir müddəası qanunvericiliklə ziddiyyət təşkil edərsə, qanunvericiliyin müddəası tətbiq edilir.

19.4. Bu Nizamnamə onun dövlət qeydiyyatından keçdiyi andan qüvvəyə minir.

19.5. Bu Nizamnaməyə Səhmdarların ümumi yığıncağının qərarına müvafiq olaraq əlavə və dəyişikliklər edilə bilər. Bu halda əlavə və dəyişikliklərə dair hər hansı təklif əvvəlcədən Səhmdarların ümumi yığıncağının gündəliyinə daxil edilməlidir.